

abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII ème ANNÉE

15 Mars 1928 No. 248

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [24 نسخہ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خار ج ایچون
3 بچق، اعلا کاغذ لیسى 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۴۸ - ۱۵ مارت ۹۲۸

بر «ودیه» مناسبتیه ..

مصراع‌ری و بو مصراع‌ردن ده لایموت «تاریخ قدیم» منظومه‌سی دوعدی. ینه هیمزک بیلدیکمز واقعه‌در، که شاعر فکرت او منظومه‌ی بر کیجده و بر هیجانده یازمشدر.

شیمدی مدرس و متفکر محمد علی بک افندینک او هیجانی یکریمی سنه دوشوند کدن صوکر ایزدینی جوابی او قومادن اول، روحک ایکی متضاد ملکه‌سنه سریع بر نظر عطف ایده‌لم.

بونلردن برنجیسی، حس و تأثر در که، هر کسک کندیسنه خاص و تمامیه انفسیدر.

ذکایه [intelligence]

کنجه بواوته کندن بوس بوتون آری و تماماً آفاقی برملکه‌در. بودیمکدر که، شعرله فلسفه آراسنده انکین بر آریلق وارد: بومسافه «آفاقیت» ایله «انفسیت» آراسنده کی آچیق‌لق قادارد!

شاعر صوئوق او طه‌سنده

طوکش پارماق‌لردن یازیمه آتش آقار،
یا عمرولو آقشامک ای دوغما یاق آبی!
عشق‌م مشق ایدر، صوئوق قارانتق کیجه‌لرده
سونش بر مشعله‌نک مایه‌له یانمایی.

ع. مه.

فکرت اولفون و حس‌ری،

هیجان‌ری تماماً کندینه خاص بر انساندی. بر ذکا ویا منطق ما کنه‌سی دک‌دی. بر انساندی و شاعر دی. بو اعتبارله تماماً انفسی ایدی.

اوکا هجوم ایدنلر ایسه هپ متعارفه‌لره باغلی، خاییده ذکا او یونلرینه و منطق تکرله‌لرینه صاریلش کورو یورز. ساده‌جه بو طرز هجوم، شیمدی آرتیق طوپراق اولش بولونان اینجه و درین شاعر ایچین اک بویوک مدافعه دک‌لده نهدر؟

مع مافیه هیچ کیمسه توفیق فکرتی مدافعه ایتیه‌ی دوشوم‌یور. چونکه دویان و دویایلن قلیلردر، که حس‌لر مواجهه‌سنده منطق نه‌زاواللی قالدینی بیلرلر..

قالدی که کتابنده باشدن باشه بوتون بشری واقعه‌لری سبیلرله و نتیجه‌لرله برابر دائماً اللهه ارجاع ایدن و کتابنک

دارالفنون مدرسلرندن محمد علی عینی بک افندی، «ریبیلک، بدینلک، لال‌آهیلک نه‌در؟» اسملی بر کتاب نشر ایتشار.

ایلک و هله‌ده انسانه فلسفی بر ایضاح و یا علمی بر اثر حسی و یرن بو کتاب، حد ذاتنده شاعر فکرتک تاریخ قدیمه جواب و - کندی ادعایینه نظراً - رديه ایش. کتاب، علم وجهه‌سندن ضعیف و دیگر باقی‌شدن زوال‌لی در:

علمی جهتدن ضعیف‌در، چونکه ریبیلک، بدینلک و لال‌آهیلک حقنده بوقادار حق معلومات، آبه‌بار بک تاریخ فلسفه‌سنده بیله، هم‌ده زیاده.

سیله موجوددر. بو اعتبارله محترم مدرسک کتابی، بو خصوصده بزه یکی بر شی اوکره‌تمش اولیور.

زاوالیانی ایسه شونقطه‌ده. در، که انسانی مظهریتلرک اک اینجه‌سی، اک تمیزی و اک یوکسکی

اولان «حس» قارش، بو

کوچوک کتاب، برآننده منطق و اوته‌کنده ذکا و لدینی حاله، حقیق ایسته‌مش و ایسته اورتا یرده بونی قادار قالمشدر.

ایلک اسمی «سمایه خطاب» اولان «تاریخ قدیم» منظومه‌سنک، نه‌زمان و هانکی شرائط آلتنده یازلدینی هیمز آز جوق بیلورز.

یکرمی سنه اول، بر قوریان بایرامی عرفه‌سنده شاعر فکرت، زوجه‌سیله برلکده بر صاندال کزینتیسنه چیقمش و دیگر بر صندالده، ایرتسی کون ایچون کسلیمکه کوتورولان قوربانلق قویونلر کورمشدی.

متأثر اولدی. او تأثر دن:

«دین شهید ایسته‌ر، آسمان قربان،

«هر زمان، هر طرفه قان، قان، قان!»

علی عینی بك افندینك فكرته هجومی، الله هجوم صایلمامزی؟
بو سطرلری ساده جه منقدی ایقاظ ایتك و او قدار اعتمادله
باغلاندقلری الله بر آرز دولا مباچلی بر یولدن عصیان
ایتدكلرینی خبر ویرمك ایچین یازیوروز .

بز - هیچ بر فكر تجاوز ایله متحسس اولمادن -
ادعا ایتك ایسترز كه، علمی «اوتوریته» سی نه اولورسه اولسون
هیچ بر کیسه، فكر لرندن و یا حسلرندن دولایی، عزیز
بر ثولو سقنده «زاواللی، غافل، بیچاره ..» کبی
استخفافكار صفتلری قوللانمایه صلاحیتداردكلدر !

آقره ۱۰ مارت ۱۹۲۸ نشر توفیه

۱۰ نجی صیفه سنك ۱۳ نجی سطرنده «الله مخلوقی ییلدیکی
کبی حر کتده سربست براقیر، فقط حقیقت حالده اونو
سوق ایدن اللهدر» دیه منقد، فکرتك اوشعرینك اوتورلو
یازیلیشیده نه دن اللهك آرزولری جمله سنه ادخال ایتك
ایسته مه مش، بر تورلو آکلایامادم .

«پانته ییزم» ه بو قدار کور کورینه صاپلاماجق
اولدقدن صوکر محترم مدرسك بو ردیه یی یازمق کبی بر
زحمته قاتلامسنه نه لزوم واردی ؟

مادام که هیمز برقوقلایز و اییز اللهك آئنده در،
فکرتی سویله تن و یازدیران یینه اودر ؟ بو وضعیتده محمد

شعر

طوپراغمی اوزله دم

کوکل اویله بریره اوزله یهرك دوشدی که
فرعونی بوغان دکز آجی دکل بو قدار ؟
بولاتیق سملری اوستمزده براسکی
چادیر کبی قاباغمش نه ایشیق وار، نه روز کار !

ایشیق ده وار، روز کارده .. فقط بونلر او بزم
هر یزندن نور آقان یورده کنه بکزه من .
رنکاره، چیچکله قارش یورده حسزم
طوپراغنه صوصایان انسان یورده کهزه من .

بو محشم حاووضار، بوغسون دیه یایلمش،
زهر یوایلرله بزمه مشدر چیچکله ؟
یورده روحلر اصلسز بر خیاله قایلیمش
بیلیم کوکل بو یالان ایللر تده نه بکلر !؟

وطن دکل بو یرلر، اییکدن بر پاچورا !
برقورشون کله کبی آغیر، سیاه برکونش .
آچیلور ایچمه هر کون پاشقه بر یارا ؟
یورده حیات ابدی یرعنا بدر، برکولش ؟

سیاه سرویلرنده کوز یاشلری داملایان
نه بر مزارلنی وار، نه صفوق پیکارلری ؟
آرایورم یم یشیل اوراده بر چاغلایان
بزم طوپراقدنه آسهن جوشغون، تمیز روز کاری ...

کوزم دالوب کیدیور افقدن اوزاقلره ،
بیلیم وطن کوکلدن دها درینده می که ؟

ایچنده بوتون شرف، بوتون ظفر، ماجرا
او قودوغم طوپراقلر عجب یرنده می که !؟

ای عزیز قرده شلرم ! یورده خوشجه قالیکنز :
بن بو ایله حسرتله دوکدرکن کوز یاشیمی ؟
بودنیانك اولوردم اك مسعودی یالکنز
بر کون اولوب سورده یم اشیکنه باشمی ...

۱۹۲۵ پارس جمیل سنا

معبده سکوت

— ضیا عثمانه —

سس سز، سس سز آریور سونن قبه لرده موم ؟
ثور برهن آویزه لر : « صوص * دیور زاهده، صوص .. »
سملرك ثورتولدی یولاری آفسوس، آفسوس ؟
امیدلرك کبی اه، دعالرك ده موهوم .. »

محرابه نور ثوره رکن اییک تولار یله آی ،
یم بیاض خیالتر ایچنده نه بوتابوت ؟ ..
دوکولویور روحله شیمدی درین بر سکوت
آئیری بر ربابه دوقونان وهملی یای ..

آسکی، آسکی دملری یاد ایدن فیصلیتلر
دولاشیور معبدك ایصسز ده لیزلرنده ..
عصرلق کناهلری آغلایان منبرنده
کله جك زمانلرك ابدی نسیانی وار ..

سس سز، سس سز آریور سونن قبه لرده موم
ثور برهن آویزه لر : صوص، دیور زاهده، صوص ..
سملرك ثورتولدی یولاری آفسوس، آفسوس ؟
سن حالا کو که قاتقان آلر کدن نجات اوم ..

۱۸ شباط یاشار نای